Акт
лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів у 2026 році

09.10.2025р. м. Ізмаїл

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Херсонлісозахист» МАЄВСЬКОЮ Ксенією, начальником відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» РУДЬ Раїсою, провідним інженером лісового господарства Філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ОНИЩЕНКОМ Сергієм, лісничим Бородінського лісництва та виконувачем обов`язків лісничого Новоіванівського лісництва філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» КІЧУК Петром, лісничим Ізмаїльського лісництва філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ДІШЛІ Олександром, лісничим Старокозацького лісництва філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» КРАМАРЕНКОМ Анатолієм, провели 09.10.2025 року лісопатологічне обстеження лісових насаджень Ізмаїльського надлісництва філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Філія) з метою призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на **загальній площі 174,5 га.**

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа підвиділу, гектарів		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
					загальна	у тому числі площа, можлива для експлуатації	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар	
Ізмаїльське	72	7	6,4		6,4	6,4	9СФЯ1ЯЗЛ+АКБ	54	0,50	4	12	18	60	3
Разом по лісництву			**6,4**		**6,4**	**6,4**								
Новоіванівське	4	21	2,8		2,8	2,8	7ГЛ32ЯЗЛ1АКБ	54	0,70	3	15	22	115	3
Разом по лісництву			**2,8**		**2,8**	**2,8**								
Старокозацьке	2	4	20,2		20,2	20,2	8ДЗ2ЯЗЛ+ЧШ+АБЗ	53	0,60	3	15	28	110	3
Старокозацьке	12	11	2,0		2,0	2,0	4ДЗ6КЛГ+ЯЗЛ	65	0,60	5	8	16	30	2
Старокозацьке	12	12	1,0		1,0	1,0	8ЯЗЛ2КЛГ+ДЗ	35	0,60	4	7	14	30	2
Старокозацьке	21	16	3,2		3,2	3,2	8СФЯ2ЯЗ	80	0,60	4	16	24	110	2
Разом по лісництву			**26,4**		**26,4**	**26,4**								
Бородінське (Саратське)	4	3	10,7		10,7	10,7	6ГЛЗ2ДЗ2ЯЗ+СФЯ	49	0,60	1	18	24	130	3
Бородінське (Саратське)	5	3	9,2		9,2	9,2	7ЯЗЛ2ДЗ1ГЛЗ+АКБ	50	0,70	5	7	14	47	3
Бородінське (Саратське)	5	5	6,1		6,1	6,1	6ГЛЗ3ЯЗЛ1АКБ	52	0,60	5	7	18	28	3
Бородінське (Саратське)	6	7	20,0		20,0	20,0	4СФЯ3ЯЗЛ2ДЗ1ГЛЗ+БРС	58	0,60	5А	7	18	38	3
Разом по лісництву			**46,0**		**46,0**	**46,0**								
Бородінське	5	10	13,2		13,2	13,2	6ЯЗЗАКБ1ГЛЗ	50	0,70	4	13	20	150	3

Бородінське	5	13	9,6		9,6	9,6	7Я3ЗГЛЗ	80	0,50	3	20	36	150	3
Бородінське	8	2	4,2		4,2	4,2	9АКБ1КЛЯ	45	0,60	2	15	20	110	3
Бородінське	8	3	15,5		15,5	15,5	10АКБ+КЛЯ	51	0,50	4	9	12	50	3
Бородінське	8	7	3,0		3,0	3,0	8Я3Л1ДЗ1АКБ	31	0,80	4	6	10	40	3
Бородінське	8	8	3,3		3,3	3,3	5АКБ2ДЗ1МСВ2В3Д+ЯВ	37	0,70	2	12	16	70	3
Бородінське	30	4	3,7		3,7	3,7	4АКБ1КЛЯ4Я3Л1ВШМ	37	0,60	4	7	10	30	3
Бородінське	30	11	18,4		18,4	18,4	5АКБ4Я3Л1КЛЯ	55	0,60	3	13	20	90	3
Бородінське	30	18	5,5		5,5	5,5	6Я3Л1КЛЯ3АКБ	53	0,70	4	10	12	70	3
Бородінське	31	1	3,3		3,3	3,3	5АКБ4Я3Л1ВШМ+АБЗ	52	0,70	4	10	16	60	3
Бородінське	31	2	0,7		0,7	0,7	10АКБ	30	0,50	2	10	20	40	3
Бородінське	37	10	4,5		4,5	4,5	4Я3Л1КЛГ3АКБ2ДЗ	51	0,80	3	13	16	110	3
Бородінське	39	22	4,3		4,3	4,3	10АКБ+КЛЯ+АБЗ+Я3Л	65	0,60	4	13	20	80	3
Бородінське	39	25	1,6		1,6	1,6	7АКБ1КЛЯ2Я3+ГЛЗ+ЯБЛ	55	0,70	3	14	20	100	3
Бородінське	40	8	2,1		2,1	2,1	10АКБ+ВШМ+ГШЗ	44	0,80	3	12	14	110	3
Разом по лісництву			**92,9**		**92,9**	**92,9**								
Всього ВСР:			**174,5**											

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Ізмаїльського надлісництва Філії, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев.

Обстеженням встановлено:

Представлені для лісопатологічного обстеження лісові насадження Ізмаїльського надлісництва Філії характеризуються погіршенням санітарного стану внаслідок пошкодження дерев стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, про що свідчать характерні симптоми та ознаки пошкодження, ураження, прояви шкідливих організмів на дереві або його частині, що впливають на здатність виконання ним життєвих функцій (фотосинтезу, всмоктування вологи та поживних речовин) та призводять до ослаблення дерев, зменшення приросту та послідуючим всиханням.

Заплановані у вибіркову санітарну рубку, дерева всіх листяних порід (дуб, ясен, акація, гледичія, клен та інші) IV – VI категорії стану, з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100%, всиханням більше половини скелетних гілок по всій висоті крони, в невеликій кількості зломи вершин, поодинокі дерева з дуго вигнутими зігнутими стовбурами, з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, з підірваною кореневою системою, з локальним відшаруванням кори та пошкодженням стовбуровими шкідниками (заболонниками, вусачами, златками).

В результаті оцінки санітарного стану акацієвих насаджень по Бородінському лісництві відмічено, що деревостани стиглого та перестійного віку є ослаблені та деградовані, без приростів, суховершинні, що свідчить про втрату їх біологічної стійкості.

На ділянках з акацією та гледичією будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку дерева суховершинні та сухостійні, з відхиленням стовбурів від вертикальної осі понад 30 градусів, вражені поодиноко некрозно – раковими хворобами: з наростами – напівкулястими напливами на стовбурах й пухлини (ракові утворення більше, ніж на 2/3 периметра) – здуттями або потовщеннями на гілках і стовбурах, з глибокими тріщинами в комлевій частині, з поодинокими зламами та розколами стовбурів, з локальним відшаруванням кори,

пошкоджені стовбуровими шкідниками – під корою личинкові ходи забиті трухою, що характерно для вусачів.

Крім дерев вражених стовбуровими шкідниками, по всіх лісництвах спостерігаються поодинокі листяні дерева уражені – східчастим раком, охоплені ними рани понад 2/3 периметра із заглибленням в середину (частіше в комелі) та з виходом плодових тіл дереворуйнівних грибів – трутовиків на різній висоті дерев, які є збудниками стовбурових гнилей листяних деревних порід.

На ділянках виявлені поодинокі плодові тіла трутовика справжнього, який викликає білу мармурову ядрово – заболонну стовбурову гниль та трутовика несправжнього, який викликає білу ядрово-смугасту стовбурову гниль корозійного типу. Також було виявлено на акацієвих деревах поодиноко плодові тіла сірчано – жовтого трутовика, що викликає червоно – буру ядрову призматичну стовбурну гниль.

Своєчасне виявлення поширення трутовиків має важливе значення, так як дає змогу вчасно видаляти вражені дерева з насаджень, тим самим зменшуючи ймовірність подальшого поширення й зараженості спорами здорових дерев.

Висновок:

Таким чином, в обстежених лісових насадженнях Ізмаїльського надлісництва Філії відмічається пошкодження дерев стовбуровими шкідниками: короїдами (заболонниками), вусачами, златками та із враженням насадження хворобами лісу (поодиноко східчастий рак листяних порід, стовбурові гнилі – викликанні дереворуйнівними грибами).

Довготривале знаходження насаджень в такому незадовільному санітарному стані призведе до виникнення масових осередків шкідливих організмів.

Характер всихання поодинокий та груповий, ступінь всихання слабка та середня.

На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибіркову санітарну рубку проведено частково.

При проведенні вибіркових санітарних рубок в насадженнях Ізмаїльського надлісництва Філії залишати дерева, які виконують важливі біоценотичні функції та щоб зменшення повноти насаджень не було нижче встановленого показника повноти відповідно до вимог Санітарних правил в лісах України.

Рекомендації та пропозиції:

1. В насадженнях, що втратили біологічну стійкість, пошкоджених стовбуровими шкідниками та уражених хворобами лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження шкідливих організмів у прилеглих насадженнях, здійснити заходи з поліпшення санітарного стану лісів із застосуванням найефективніших методів та технологій відповідно до вимог Санітарними правилами в лісах України.
2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибіркової санітарної рубки на загальній площі 174,5 га.**
3. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує державній лісовій охороні Філії здійснювати моніторинг за поширенням шкідників лісу та проводити наземні біологічні заходи боротьби із шкідниками лісу, а саме розвішування гнізд для птахів. В осередках розмноження комах-камбіофагів викладати зрубані дерева, які будуть пастками для шкідників і вилучатимуться після заселення їх шкідниками (ловильні дерева).
4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів виконувати згідно з вимогами Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою КМУ від 27.07.1995р. №555.

Акт складений в 3-х примірниках.

Фотофіксація додається.

Головний лісопатолог
ДСЛП «Херсонлісозахист» Ксенія МАЄВСЬКА

Начальник відділу нагляду та
прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» Раїса РУДЬ

Провідний інженер лісового господарства
Філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Сергій ОНИЩЕНКО

Лісничий Бородінського лісництва та виконувачем
обов'язків лісничого Новоіванівського лісництва
філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Петро КІЧУК

Лісничий Ізмаїльського лісництва
філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олександр ДІШЛІ

Лісничий Старокозацького лісництва
філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Анатолій КРАМАРЕНКО